

Buurtjes en leefcirkels

Geen gesloten afdeling in nieuw zorgcentrum

De nieuwbouw van Noorderlicht wordt de derde versie van het zorgcentrum, dat in 1932 werd geopend als 'oudeliedenhuis' van de Hervormde Gemeente. Het huidige gebouw dateert van 1987, maar voldoet niet meer aan de eisen die tegenwoordig aan een zorgcentrum worden gesteld.

1

Henk Cornelissen

Het voormalige zorgcentrum Molenweid in Wieringerwaard biedt plaats aan dertig personen, maar Woonzorggroep Samen heeft daar vijftien aanleunwoningen overgenomen van de Wooncompagnie. Dan nog is er te weinig plaats voor alle bewoners van Noorderlicht, maar dat denkt Samen op te lossen door verhuizing naar andere locaties, bijvoorbeeld Kapellehof in Den Oever, waar kamers over zijn. „Er hebben al mensen aangegeven daar dan te willen blijven, dus niet iedereen zal terugverhuizen. Op dit moment zijn we nog bezig alle wensen te verzamelen. Die gesprekken worden nu gevoerd,” vertelt Hans Groenendijk, voorzitter van de raad van bestuur van Woonzorggroep Samen. „Deze verhuisbewegingen zijn ingewikkeld en ingrijpend. Gelukkig hebben we daarmee ervaring opgedaan met Lelypark en kunnen we dat goed begeleiden.”

HAKEN EN OGEN Het pand dat er nu staat, dateert van 1987, maar voldoet niet meer aan de eisen die tegenwoordig aan een zorgcentrum worden gesteld. Aparte slaapkamers, bijvoorbeeld, zoals veel mensen graag willen, zijn er niet. „Er is ook gedacht aan ombouwen, maar daaraan zitten zo veel haken en ogen, dat het beter is van nul af een nieuw zorgcentrum te bouwen,” aldus Tom Ploeg, clustermanager van Hollands Kroon bij Samen. „We hebben bijeenkomsten gehad met cliënten, medewerkers, vrijwilligers, de gemeente, de woningbouwvereniging Beter Wonen, Geriant (zorgondersteuner in geval van dementie - red.) en de huisartsen, om te kunnen bepalen wat nodig is. Op basis daarvan hebben we onze visie gevormd.”

FUNCTIES „We gaan niet eenzelfde gebouw in een nieuwe vorm terug laten keren,” legt Groenendijk uit. „Als je een nieuw gebouw

neerzet, doe je dat voor dertig of veertig jaar. Dan moet je je afvragen waar de kern Hippolytushoef het meest baat bij heeft en hoe je dat het beste organiseert. De verleiding is al gauw groot alleen in stenen te gaan denken, maar het gaat eerst om de functies, die je wilt vervullen en voor wie.”

BUURTKAMERS De laatste tijd heeft Samen veel succes met projecten voor kleinschalig groepswoon, maar in Hippolytushoef werd een andere behoefte aangegeven. Er komen tweekamerappartementen, waarin altijd ruimte is voor een partner en desnoods zelfs nog een wasmachine kan worden meegenomen. „Alles erop en eraan. Als je een pannetje soep wilt opzetten, omdat je visite krijgt, moet dat kunnen,” zegt Ploeg. Per acht of tien appartementen komen er buurtkamers, waar de bewoners bij elkaar kunnen komen. Daardoor kan eenzaamheid hopelijk sneller worden voorkomen. „Op die manier kunnen er buurtjes ontstaan. Vrijwilligers, van wie velen ook over de zeventig zijn en die wellicht ooit van de nieuwbouw gebruik zullen maken, kregen direct een gevoel bij dat idee,” vertelt Ploeg.

POLS BANDJE Het nieuwe Noorderlicht, het wordt met nadruk gesteld, zal niet alleen beschikbaar zijn voor mensen met dementie. Ook ouderen met lichamelijke klachten kunnen er een plek blijven vinden. De verpleegunit Hippocampus, een gesloten afdeling voor mensen met dementie, zal eveneens worden ingeruild voor deze nieuwe filosofie. „We hebben hier te maken met allerlei zorgvragen. Het wordt een open gebouw. Door moderne technieken - bijvoorbeeld een halsknop die tot in het dorp leidt, een polsbandje en gps - heb je geen gesloten afdeling meer nodig. Als het niet meer zo verstandig is, dat iemand een rondje gaat lo-

pen, gaat op een gegeven moment door een signaal uit een polsbandje een deur niet meer open,” vertellen Ploeg en Groenendijk.

LEEFCIRKELS „Zo krijg je leefcirkels van verschillende grootte en kun je beter zorg op maat bieden. Het is de bedoeling dat de mensen zo lang mogelijk zelfstandig blijven en maximale bewegingsvrijheid krijgen en mensen met dementie moet je niet wegstoppen. Dat beseft zien we gelukkig ook groeien in de samenleving. Wij moeten de afweging maken tussen het risico dat nog aanvaardbaar is en de vrijheid die je iemand gunt. We gaan uit van de behoefte van het individu. We willen de zorg zo veel mogelijk laten meebewegen op de plek waar je woont. Je hoeft dan dus niet te verhuizen.”

HOBBELS „We zijn nu in de eerste fase van tekenen,” vertelt Ploeg. „In dit jaar moet een definitief bouwplan worden opgesteld, moeten de vergunningen worden geregeld en moet het werk zijn aanbesteed.” Groenendijk zegt geen problemen met de vergunning te verwachten. „We blijven binnen de grenzen van het bestemmingsplan. Maar voor de aanbesteding hebben we nog wel wat hobbels te nemen. De bouwwereld is nogal gespannen en dat leidt tot snel oplopende kosten en druk op personeel en materiaal.”

DUURZAAMHEID Het nieuwe Noorderlicht zal passen bij het straatbeeld en Samen gaat het 'duurzaam bouwen', belooft Groenendijk. „Van een instelling als de onze wordt dat verwacht en we vinden dat zelf ook nodig. Dat houdt in dat het nieuwe gebouw geen gasaansluiting zal hebben en goed geïsoleerd zal zijn, dat we voor een deel onze eigen energie kunnen opwekken met zonnepanelen en ook streven we ernaar materiaal dat vrijkomt uit de sloop opnieuw te gebruiken. Daarnaast onderkennen we het belang van Noorderlicht voor Hippolytushoef. Die belangrijke plek moet het terugkrijgen.”

GROTE ZAAL Een grote recreatiezaal, zoals nu, zal er niet meer zijn, aldus Ploeg en Groenendijk. De kleinere buurtkamers zullen die functie overnemen. „Je hebt weinig aan een ruimte die voor negentig procent van de tijd leeg is. Veel mensen vinden het er ook te druk; ze raken al gauw het overzicht kwijt. Tegenwoordig zijn de meeste bewoners van een zorgcentrum 85-plus. Die mensen hebben niet zo'n behoefte aan een grote zaal. Dan moet je je afvragen wat de meerwaarde ervan is. Er komen grote appartementen voor evenveel mensen; die ruimte moesten we dus ergens vandaan halen. Bijeenkomsten kunnen we zo organiseren, dat ze ook in kleinere ruimten kunnen worden gehouden. Voor de mensen is dat ook nog eens dichterbij. In onze kleinschalige woonvoorzieningen werkt dat goed. In overleg met de gemeente, Wonen Plus Welzijn en Beter Wonen hopen we een oplossing te vinden voor het geval eens een grotere ruimte nodig is, bijvoorbeeld voor de dagactiviteiten van de mensen die in het dorp wonen.”

THUISZORG Die zou kunnen liggen in het aanpalende woonzorgcomplex Parkzicht, waar Beter Wonen de appartementen verhuurt. Daar is ook de thuiszorg van Samen gevestigd. Die blijft gewoon doorgaan, beklemtoont Ploeg. „Alleen de intramurale zorg gaat voor veertien maanden weg uit Hippolytushoef. Voor het overige blijven we in het dorp actief.”

Henk Cornelissen

Tom Ploeg (links) en Hans Groenendijk: „Het gaat erom waar het dorp baat bij heeft en hoe je dat het beste organiseert.”